

Rotary och vänskap : Tal på Nordiska Rotarydagarna vid Stockholms Rotary-Kl...

Odelberg, A. S. W.

81 C x 1 Br. Rotary

National Library
of Sweden

+ ROTARY

Vitt Sv
Till
Sällsk
(Ba)
0

ROTARY OCH VÄNSKAP

Tal på
Nordiska Rotary-Dagarna
vid Stockholms Rotary-Klubbs middag
den 1 juni 1930
av
A. S. W. ODELBERG

SÅ SÄGER FILOSOFEN BACON:

"Den som älskar ensamhet är antingen ett vilddjur eller en gud; motvilja och hat mot samhället ha något av vilddjursnaturen liksom den som söker efter något högre fordrar ensamhet.

En samlad grupp av människor äro ej vänner, ansiktena äro ett tavelgalleri och talet endast klingande cymbal, om ej vänskap är närvarande.

'Magna civitas, magna solitudo'. I en stor stad är det betydligt svårare än i ett mindre samhälle att träffa de skingrade vännerna.

Utän goda vänner är världen en öken — den som till sin natur och sitt sinnelag är oemottaglig för vänskap har ärvt detta från djuren och ej från människorna.

Medicin tages för olika slag av sjukdomar, men intet recept öppnar hjärtat hos vännen, vilken du kan anförtro sorg, glädje, fruktan, hopp eller vad som än må tynga sinnet."

Så långt Bacon. Vända vi oss nu till vårt eget, möta vi i Havamal: "En man förutan vänner, om än så stark, är såsom stam i öknen med skalad bark".

Visar ej för övrigt historien, vad vänskap betytt? Hava ej många av jordens första haft som rådgivare verkliga vänner? Vad hade kanske vår store Gustav Adolf varit utan Axel Oxenstierna, om vilka vi läste i gamla Odhner: "Sällan har väl Norden skådat ett vänpar som detta".

Det är ju givet, att såsom Rotary utövas, vänskapsband måste uppstå och bindas allt fastare. Då man levt sig in i dess förhållanden, är det ej en högtid vid varje möte? Rotaryhjulet är ej för ro skull symbolen. Saknas en kugg, ja, då förstår man att en vän är hindrad. — Är det ej något upplyftande? Något som man känner, för vilket det är svårt att giva uttryck, varje gång man möts, då man återfinner ansikten: det fryntliga, det allvarliga, det vardagliga, det från arbetet lösryckta, det som talar om: "Jag har ej tid, men jag måste", det som tager saken mera lugnt, alla besjälade av någon inre känsla: hit måste jag komma, hit måste jag gå för att ösa ur en aldrig sinande brunn och söka släcka en ständigt återkommande törst.

Detta kan ju karaktärisera alla sammankomster, där goda förhållanden råda. Över Rotary vilar dock något särskilt, kommande från den egendomliga grund, på vilken den är uppbyggd. Dess ohomogena sammansättning av män från strängt skilda yrken och ställningar inom samhället, dess fordran på såväl andlig som materiell spis vid varje möte, dessas regelbundna återkommande och sist men icke minst, det stränga urvalet, åstadkomma här något alldeles enastående, som varje Rotarian innerst känner och som ock är orsaken till klubbens framgång.

Vid uppvaknandet varje morgon gör man sig omedvetet den frågan: Vad skall den nya dagen innebära? Vad skall jag glädjas åt? Vad skall jag sörja över? Skall dagen bringa gott eller ont? Skall jag komma ett fjät närmare större klar-

het, eller skall den som så många andra ej lämna något spår?
Samma med Rotary! — I dag är åter ett möte! Vilken underlig frågande känsla! Vilket nytt skådespel skall upprullas?
Kommer jag att gå därifrån mättad eller hungrig? — Allt eftersom ären gå växa vänskapsbanden allt starkare, allt större bliver utbytet, allt större kärleken. Det är ej de döda maskerna, som Bacon talat om. Det är kärleken själv personifierad i varje medlem.

Må så fortfara! Må så bli! Ej blott hos vår egen klubb, hos Nordens, utan även hos hela världens.

Till slut, låt vänskapen tala genom Syraks mun:

”Så kommen då till mig, säger vänskapen,
I som haven ästundan efter mig
och mätten Eder med mina hävor,
ty att tänka på mig är sötare än honung,
och att hava mig i besittning är förmer än renaste honung.
De, som smaka vänskapen, skola alltfort hungra,
och de, som dricka den, skola alltfort törsta — — —

Den förste har icke lärt känna henne till fullo,
likaså har den siste icke utrannsakat henne,
ty outtömlig som havet är hennes tanke
och såsom det stora djupet hennes rådslag.
— — —

Och vänskapen var som en kanal från en flod
och såsom en vattenledning strömmade den ut i lustgården.
Den sade: ”Jag vill vattna din örtagård
och rikligen fukta dina trädgårdssängar.”
Men se, kanalen blev till en flod
och floden blev till ett hav.

Mina damer och herrar! Jag höjer mitt glas till en skål
för vänskapen.

The
BANQUET
of
The Ceramic Society
in
Commemoration
of the
WEDGWOOD
BICENTENARY
at the Town-hall
at Stoke-on-Trent, England
Wednesday, May 21st, 1930

Speech responding the toast for the guests,
by A. S. W. ODELBERG,
representing Sweden

I have just heard a splendid speech from my friend representing our neighbour to the South of Sweden, that little, but highly cultured country Denmark. This reminds me of their great writer H. C. Andersen, whose fairy tales are familiar to everybody. Looking round this room, seeing so many American friends amongst us, brings to my mind one of that author's tales "In thousands of years they will come", meaning that they will then visit the lands of their forefathers by air. They will do the journey overnight in powerful airships propelled by steam. Early in the morning they

will be called over Ireland to get ready to spend a day in England. Then they will cross to where once Paris stood, that wonderful capital which has done so much for the civilization of the world. They will fly over Spain where in the beautiful valleys they will still find dark-eyed beauties singing the songs of olden times. They will shoot over old Rome where they will only find a small mound where once stood the great cathedral of St. Peter about the true site of which the archaeologists are still disputing. They will stay a night on the very top of the Olympic mountain at a most magnificent hotel, just to tell their people at home when they get back that they have been there. The return journey will be over Northern Europe, and when they come back to their own country they will tell each other: "In Europe there is very much to see, but you can do it quite comfortably in eight days."

My dear old H. C. Andersen, what would you have said if you had known that this journey could be done still faster and more comfortably hardly fifty years after you have left this world. What changes have we not seen in the last thirty years. There are no distances in the world of to-day. The powerful aeroplane abridges the journeys across continents and oceans, and the "wireless" with its etheric language has nullified any distance.

No wonder that we potters of the most ancient of all industries began to feel handicapped in this race for speed. The Ceramic Society was founded just in the nick of time, and by men of great foresight. What has not that Society accomplished in this short time in investigating even the very atoms of the substances they mould. The old throwers wheel, the very foundation of ceramic machinery, is hopelessly out of date. The pots shape themselves by machinery and casting,

the firing is automatic and is it not wonderful that that genie of the lamp, electricity in our country for instance carries the power of waterfalls from hundreds of miles away to fire our pots at the factory.

What are we aiming at? Every industry is trying to make a better and at the same time cheaper article, an article as good for the small as well as the swollen purse. You Americans have led the way. Look at that son of yours, Henry Ford, in my opinion the greatest industrialist of our time. He has made the impossible possible. What magic powers are at his disposal in raising the wages of his workers, lowering the price and bettering the article and yet retaining a reasonable profit? This idea applied to pottery (or indeed to any industry) is to my mind the only way to real success to-day, for the benefit both of mankind and of the potter himself.

The Ceramic Society is one of the means by which we are being helped on the way. I wish the Society every success, and may it be led by the same brilliancy of brain as in the past.

Ladies and Gentlemen, I cannot help again quoting this time from another great thinker, Drachmann, also hailing from that dear little neighbour of ours.

"The clay is dead, but alive
after the blazing heat.
The will spurred by the spirit
will lead us to our goal."

STOCKHOLM 1930

TRYCKERI AKTIEBOLAGET
THULE

30320